

-शोणिता (a woman) whose menses have ceased.
-स्पृह a. void of desire, indifferent to worldly attachments or possessions.

उपरतिः f. 1 Ceasing, stopping. -2 Death. -3 Abstaining from sexual enjoyment. -4 Indifference. -5 Abstaining from prescribed acts; the conviction that ceremonial acts are futile and ceasing to rely on them. -6 Intellect.

उपर (रा) मः 1 Ceasing, stopping; ending; भवप्रवाहोप-
रमं पदाम्बुजम् Bhāg. 1. 8. 36. -2 Abstaining from,
giving up. -3 Death.

उपरमणम् 1 Abstaining from sexual pleasures.
-2 Refraining from ceremonial acts. -3 Ceasing,
stopping.

उपरम्भ P. To cause to resound; जातहर्ष उपरम्भति
विश्वम् Bhāg. 10. 35. 12.

उपरवः A sort of hole used in the extraction of
Soma juice (सोमाभिषवाङ्गो गर्तकारो देशभेदः); name of cer-
tain holes which increase the sound of the stones when
Soma juice is being extracted); cf. also पीठपादचतुष्टयाकारो
बाहुमात्रो गर्तभेद उपरवः। ŚB. on MS. 11. 4. 52.

उपरावः A near sound; P. III. 3. 22. उपसर्गे स्वः.

उपरसः 1 A secondary mineral, (red chalk, bitumen,
माक्षिक, शिलाजित &c). -2 A secondary passion or feeling.
-3 A subordinate flavour.

उपराजः A viceroy, one inferior to the ruling autho-
rity; P. IV. 2. 116. उपराजेव राजर्द्धिं ज्ञातिर्न सहते सदा
Mb. 12. 80. 32.

उपरि ind. 1 As a separable preposition (usually
with gen., rarely with acc. or loc.) it means (a) Above,
over, upon, on, towards; (opp. अधः) (with gen.);
गतमुपरि घनानाम् Ś. 7. 7; अवाङ्मुखस्योपरि वृष्टिः पपात R. 2. 60;
अर्कस्योपरि Ś. 2. 9; प्रासादानाम् Māl. 7. 5; U. 5. 2; Śi. 16.
9. 12. 37; so °स्थापनम्, °स्थित &c.; with loc. उपर्यैव स
लङ्कायाम् Rām.; or acc. यन्त्राण्युपरि यन्त्राणि *ibid*; oft. at the
end of comp.; रथ°, तस्वर°, तद्°. (b) At the end of, at
the head of; सर्वानन्दानामुपरि वर्तमाना K. 158. (c) Beyond,
in addition to; पणस्योपरि संस्थाप्य व्ययम् Y. 2. 253; मुक्तस्यो-
परि Suśr. (d) In connection with, with regard to,
towards, upon; परस्परस्योपरि पर्यचीयत R. 3. 24; Śānti.
3. 23; तस्योपरि कुद्धः, ममोपरि दुष्टबुद्धिः &c.; त्वोपरि प्रायोपवेशनं
करिष्यामि on your account. (e) After; मुहूर्तादुपरि उपाध्याय-
श्चेदागच्छेत् P. III. 3. 9 Sk. उपरि joined to उपरि (with
acc. or gen. or by itself) means (a) Just above;
लोकानुपर्युपर्यास्ते माधवः Vop. (b) higher and higher, far
high, high above; उपर्युपरि सर्वेषामादित्य इव तेजसा Mb. -2
(As a separable adverb) It means (a) high above,
upon, towards the upper side of (opp. अधः); त्रिदशा-
न्विनिहत्याशु स्वयं स्थास्याम्यथोपरि Rām. 7. 29. 6. उपर्युपरि
पश्यन्तः सर्वे एव दरिद्रति H. 2. 2; so उपरि या; °स्थापन, °स्थित

&c.; oft. in comp. स्वमुद्रोपरिचिहितम् Y. I. 319. (b) Besides,
in addition, further, more; शतान्युपरि चैवाष्टौ तथा
भूयश्च सप्ततिः Mb. (c) Afterwards; यदा पूर्वं नासीदुपरि च
तथा नैव भविता Śānti. 2. 7; सर्पिः पीत्वोपरि पयः पिबेत् Suśr.;
उपर्युपरि more and more, repeatedly, continuously. [cf.
Zend *upairi*, *upara*; Gr. *huper*; L. *super*; Old
Germ. *obar*; Germ. *uber*; Eng. *over*; Hind. *upar*].
-Comp. -आसनम् sitting on high. -करः A tax paid
by temporary tenants. -काण्डम् The third division of
the Maitrāyaṇī Samhitā. -गत a. gone up, ascended.
-चर a. moving above (as a bird). -रः N. of the king
Vasu. -चित a. piled over or above. -ज a. produced
above, elevated, high. -तन, स्थ a. upper, higher.
-तलम् Upper part; उपरितलनिपातितेष्टकः Mk. 3. 22. -युत
a. Ved. coming from above; Vāj. 7. 3. -बुध्ना a. Ved.
raised above the ground; Rv. 10. 73. 8. -बृहती A
variety of बृहती metre. -भागः the upper portion or side.
-भावः being above or higher. -भूमिः f. the ground
above. -मर्त्यम् ind. Ved. above men; अत्रो देवमुपरि-
मर्त्यं कृधि Rv. 8. 19. 12. -शयनम् a place of rest. यदु-
परिशयनमाहरन्ति स्वर्गमेव तेन लोकमवरुद्धे Av. 9. 6. 9. -श्रेणिक
a. being in the upper line or series. -ष्ठ (स्थ) a. Above,
staying up; पर्वतस्योपरिष्ठस्य कर्मदे कस्यचिद्भवेत् Rām. 7. 16.
5. -सद् a. lying or sitting above; Vāj. 9. 35. (m.) a
class of gods. -सद्यम् sitting above. -स्थायिन् a. Stand-
ing higher, prominent. -स्पृश् Reaching above, ele-
vated; वसवो रुद्रा आदित्या उपरिस्पृशम् Rv. 10. 128. 9.
कः A provincial governor.

उपरिष्ठात् ind. [cf. उपर्युपरिष्ठान् P. V. 3. 31] 1 As an
adverb it means (a) Over, above, from above, on
high; परहितकरणे नोपरिष्ठान्न चाधः Bh. 3. 131; Y. 1. 106.
(b) Further or later on, afterwards; कल्याणावतंसा हि
कल्याणसंपदुपरिष्ठाद् भवति Māl. 6; इदमुपरिष्ठाद् व्याख्यातम् in
the sequel. (c) Behind (opp. पुरस्तात्); पुरसाञ्चोपरिष्ठाच्च
अग्निः परिदधति Ch. Up. 5. 2. 2. -2 (As a preposition)
it means (a) Over, upon (with gen., rarely acc.);
स्फुटरमुपरिष्ठादल्पमूर्तेर्ध्रुवस्य स्फुरति सुरमुनीनां मण्डलं व्यस्तमेतत्
Śi. 11. 3. (b) Down upon. (c) Behind (with gen.)
-Comp. -ज्योतिष्मती N. of a Vedic metre consisting of
43 or 44 syllables. -ज्योतिः f. a verse of the Tristubh
metre, the last line of which consists of eight syllables.
-बृहती N. of a Vedic metre having four Pādas, the
first of which contains 12 syllables, each of the three
others having only eight.

उपरीतकः A particular mode or posture of sexual
enjoyment; (also called विपरीतक).

उपरुध् 7 U. 1 To obstruct, hinder, interrupt,
stop; मा मोपरोत्सीरिति मा रुजैनम् Kath. Up. 1. 21.
उत्पक्ष्मणोर्नयनयोरुपरुध्त्तम् Ś. 4. 15. Ve. 3. 8; उपरुध्यते
तपोऽनुष्ठानम् Ś. 4; V. 5; पण्यमुपरुध्ताम् Y. 2. 250;
to detain; अन्याप्यमुपरोद्धुम् V. 5. -2 (a) To disturb,
trouble; पौरास्तपोवनमुपरुध्न्ति Ś. 1. (b) To press, trouble